

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecători: Toma Nadejda, Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul inculpatului, Nemerenco Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Danuța Andrei XXXXX, născut la
XXXXX

Termenul de examinare:

prima instanță: 02.10.2018 – 25.04.2019

instanța de apel: 07.10.2019 – 26.11.2019

instanța de recurs: 02.03.2020 – 06.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi (sediul Central) din 25 aprilie 2019, Danuța Andrei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 371 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an.

Danuța Andrei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Danuța Andrei i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 3 (trei) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. În sentință prima instanță a constatat în fapt că:

Danuța Andrei, la data de XXXXX, fiind militar în termen, urmărind scopul eschivării de la îndeplinirea obligațiilor și serviciului militar în termen a părăsit teritoriul XXXXX unde a fost temporar internat și s-a deplasat acasă în sat. XXXXX, XXXXX, aflându-se ilegal în afara unității până la data de 24.08.2018, când benevol s-a întors la locul efectuării serviciului militar în termen.

Tot, Danuța Andrei, la data de XXXXX, aproximativ la ora 20:45, fiind încorporat în serviciul militar în termen de către XXXXX și aflându-se la XXXXX,

împreună și după o înțelegere prealabilă cu soldatul XXXXX, urmărind scopul eschivării de la îndeplinirea obligațiilor și serviciului militar în termen, au părăsit teritoriul XXXXX, dislocată în sat. XXXXX, XXXXX și s-au deplasat spre domiciliul lor, aflându-se ilegal în afara unității până la XXXXX, ora 03:30, fiind observați în localitatea XXXXX, XXXXX de către angajații de poliție și predați la locul efectuării serviciului militar.

2.1. Examinarea cauzei în prima instanță a avut loc în lipsa inculpatului, care a fost anunțat în căutare prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din XXXXX.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Danuța Andrei, a atacat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului Danuța Andrei să fie aplicate prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse mai blânde de altă categorie, și anume în baza art. 371 alin. (1) Cod penal - 60 ore muncă neremunerată, iar în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal - 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității. În temeiul art. 84 Cod penal prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, de ai stabili definitiv o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că, individualizarea pedepsei este contrară circumstanțelor cauzei și pedeapsa aplicată este prea aspră.

În cadrul examinării cauzei instanța de judecată a reținut că inculpatul în cadrul urmăririi penale a recunoscut vina incriminată, conform referinței de serviciu se caracterizează pozitiv (f. d. 64), are vârsta cuprinsă între 18 și 21 ani, a săvârșit pentru prim dată o infracțiune, în aceste condiții apelantul considerând că este posibilă aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, apelul avocatului Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Danuța Andrei, a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Inculpatului Danuța Andrei recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 371 alin. (1) și art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin aplicarea art. 79, 70 alin. (3¹) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa:

- în baza art. 371 alin. (1) Cod penal închisoare pe un termen de 6 luni;
- în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal închisoare pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Danuța Andrei i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, 2 (două) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90¹ alin. (1) Cod penal, a fost dispusă executarea pedepsei închisorii pe un termen de 1 (unu) an și 1 (una) lună, restul pedepsei a fost

suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) an și 1 (una) lună.

Termenul executării pedepsei cu închisoare urmând a fi calculat din 26.11.2019 cu includerea în acest termen a perioadei aflării inculpatului în stare de arest de la 04.09.2019 până la 26.11.2019.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a menționat că, prima instanță deși a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Danuța Andrei în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 371 alin. (1) și art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, la stabilirea pedepsei, incorect a aplicat prevederile art. 7, 75 Cod penal, fără a ține cont de limitele de pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptei săvârșite reflectat de împrejurările cauzei, poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, precum și personalitatea acestuia, care conform referinței de serviciu se caracterizează pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află.

Sanctiunea prevăzută de art. 371 alin. (1) Codul penal, stabilește o pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 850 la 950 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani.

Sanctiunea prevăzută de art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilește o pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani.

Potrivit art. 70 alin.(3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiunea la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

La stabilirea pedepsei inculpatului instanța de apel a menționat că a ținut cont de prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, și anume că săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

Instanța de apel având în vedere datele privind personalitatea infractorului Danuța Andrei care la momentul comiterii faptei avea vârsta de 18 ani, catalogând aceasta ca o circumstanță excepțională, a considerat a fi necesară aplicarea prevederilor art. 79, 70 (3¹) Cod penal.

Având în vedere comiterea a două infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, instanța de apel a conchis asupra stabilirii pedepsei definitive sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 2 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, totodată instanța apreciind că în speță sunt suficiente circumstanțe care influențează și aplicarea prevederilor art. 90¹ alin. (1) Cod penal, urmând a fi dispusă condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului Danuța Andrei să fie aplicate

prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse mai blânde de altă categorie, și anume în baza art. 371 alin. (1) Cod penal - 60 ore muncă neremunerată, în baza art. 371 alin. (2) lit. b) Cod penal - 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar în temeiul art. 84 Cod penal prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, de a-i stabili definitiv o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că, motivarea soluției contrazicere dispozitivul hotărârii, fapt ce a dus la aplicarea unei pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Deși în partea descriptivă, cât și în dispozitivul deciziei, instanța de apel a indicat că urmează a fi aplicate prevederile art. 79 Cod penal, la stabilirea pedepsei a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, pedeapsă care este în limitele sancțiunii prevăzute de art. 371 alin. (1) Cod penal, or, această sancțiune coroborată cu prevederile art. 70 alin. (2) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoarea de la 3 luni la 5 ani.

Instanța de apel nu a examinat posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei ori stabilirii unei pedepse mai blânde neprivative de libertate.

Prin plasarea inculpatului în detenție la o vârstă tânără, el poate fi ușor influențat de către alți condamnați maturi, care au comis infracțiuni grave, inclusiv în stare de recidivă, scopul pedepsei de corectare nu va fi atins în sensul prevederilor art. 61 Cod penal.

6. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării nu a indicat concret nici unul din temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din conținutul recursului se evidențiază critica asupra soluției instanței de apel privind presupusa individualizare eronată a pedepsei aplicate inculpatului Danuța Andrei, prin urmare criticile

acestui încadrându-se în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, instanța de recurs a stabilit că argumentele recursului apărării în esență se întemeiază pe dezacordul în privința corectitudinii aplicării prevederilor art. 79 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii

respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând decizia atacată în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal conchide că instanța de apel a expus o motivare corespunzătoare a soluției emise ținând cont și de practica judiciară, astfel că aplicând inculpatului pedeapsa închisorii cu suspendarea parțială a executării, instanța și-a argumentat deplin concluzia, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Astfel, instanța de apel admitând apelul declarat în numele inculpatului cu privire la aplicarea unei pedepse mai blânde, corect a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor comise de Danuța Andrei, care a comis două infracțiuni cu intenție într-o perioadă scurtă de timp, s-a eschivat de la prezentarea în prima instanță, fiind anunțat în căutare, totodată reieșind din materialele cauzei a recunoscut vinovăția, sentința fiind atacată doar în latura pedepsei.

Prin urmare, verificând minuțios argumentele recursului în raport cu decizia instanței de apel, Colegiul penal a stabilit că aceste argumente deja au primit aprecierea instanței de apel, care corect a conchis asupra admiterii apelului declarat în numele inculpatului, ultimul beneficiind de reducerea pedepsei, careva erori cu privire la individualizarea acesteia nefiind admise.

Astfel, Colegiul penal apreciază că argumentele recursului sunt declarative și nesusceptibile de a întruni necesitatea casării unei decizii motivate și întemeiate legale, pedeapsa aplicată fiind în interiorul noilor limite stabilite prin aplicarea prevederilor art. 79, 70 alin. (3¹) Cod penal, careva erori în acest sens nefiind constatate.

Așa dar, în opinia Colegiului penal, pedeapsa aplicată în privința inculpatului Danuța Andrei este în corespundere cu sancțiunea legilor de comiterea cărora a fost recunoscut vinovat, motiv din care nu există temei de casare a deciziei instanței de apel, care deja a atenuat corect pedeapsa prin admiterea apelului părții apărării.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal constată că pedeapsa individualizată în privința inculpatului Filip Alexei, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

De asemenea, Colegiul penal atestă că pedeapsa definitivă aplicată inculpatului Danuța Andrei, a fost corect stabilită prin aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, mărimea acesteia fiind proporțională faptelor comise, nefiind identificate derogări de la prevederile legislației penale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, motiv din care se conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul inculpatului, Nemerenco Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Danuța Andrei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor